

PHÁT TRIỂN NGUỒN NHÂN LỰC CHẤT LƯỢNG CAO NGÀNH VĂN HÓA VÀ THỂ THAO THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH TRONG KỶ NGUYÊN MỚI

NGUYỄN THỊ HUYỀN TRANG*

Ngày nhận bài: 04/5/2025 Ngày thẩm định: 10/5/2025 Ngày duyệt đăng: 20/5/2025

Tóm tắt: Phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao trong ngành văn hóa và thể thao là một trong những nội dung chiến lược trong tiến trình xây dựng Thành phố Hồ Chí Minh trở thành trung tâm công nghiệp văn hóa của cả nước và khu vực. Bên cạnh những thành tựu trong phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao so với cả nước, Thành phố Hồ Chí Minh cũng gặp phải những “điểm nghẽn”, như thể chế chưa đồng bộ, chính sách đãi ngộ còn bất cập, đào tạo thiếu gắn kết với thị trường và môi trường sáng tạo chưa được thiết lập đúng tầm. Bước vào kỷ nguyên mới, cần có những bước đi đột phá cho phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao để làm đòn bẩy bứt phá, đưa Thành phố trở thành đô thị sáng tạo dẫn dắt trong khu vực.

Từ khóa: nguồn nhân lực chất lượng cao; Thành phố Hồ Chí Minh; văn hóa và thể thao

1 Đặt vấn đề

Trong kỷ nguyên chuyển đổi số, toàn cầu hóa và Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, nguồn nhân lực chất lượng cao không chỉ là một lợi thế cạnh tranh, mà còn là yếu tố sống còn đối với sự phát triển bền vững của mỗi quốc gia, mỗi đô thị lớn. Nguồn nhân lực chất lượng cao là khái niệm chỉ những người lao động cụ thể, có trình độ về chuyên môn, kỹ thuật ứng với một ngành nghề cụ thể, theo tiêu thức phân loại lao động về chuyên môn, kỹ thuật nhất định (đại học, trên đại học, lao động kỹ thuật lành nghề); có kỹ năng lao động giỏi và khả năng thích ứng nhanh với những thay đổi nhanh chóng của công nghệ sản xuất, kinh doanh; có sức khỏe và phẩm chất tốt; có khả năng vận dụng sáng

tạo những tri thức, kỹ năng đã được đào tạo vào quá trình lao động sản xuất nhằm đem lại năng suất lao động, chất lượng và hiệu quả cao⁽¹⁾. Đối với ngành văn hóa và thể thao hiện nay, nguồn nhân lực chất lượng cao là lực lượng giữ vai trò “xương sống” trong việc định hình bản sắc văn hóa, nâng cao nội lực phát triển và thúc đẩy hội nhập quốc tế. Họ có thể là các nhà quản lý văn hóa cấp chiến lược, các nghệ sĩ sáng tạo hàng đầu, huấn luyện viên đỉnh cao, chuyên gia phát triển công nghiệp văn hóa, phát triển thể thao,...

Phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao trong lĩnh vực văn hóa và thể thao là tổng thể các hoạt động có chủ đích và có hệ thống nhằm tạo ra, duy trì và phát huy đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức và lực lượng lao động có trình độ chuyên môn sâu, kỹ năng nghề nghiệp thành thạo, tư duy sáng tạo và đạo đức nghề nghiệp phù hợp với yêu cầu phát triển hiện đại của ngành.

* ThS, Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố Hồ Chí Minh

Quá trình này không chỉ giới hạn trong đào tạo, bồi dưỡng, mà còn bao gồm việc phát hiện, tuyển chọn, thu hút, sử dụng và duy trì nhân tài, gắn với các chiến lược dài hạn về chuyển đổi số, hội nhập quốc tế và phát triển bền vững ngành văn hóa, thể thao tại Thành phố Hồ Chí Minh.

Chủ thể của quá trình phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao bao gồm hệ thống chính trị, các cơ quan quản lý nhà nước, cơ sở đào tạo, đơn vị sự nghiệp văn hóa và thể thao, cũng như các tổ chức xã hội - nghề nghiệp liên quan. Trong đó, Thành ủy giữ vai trò định hướng chính trị và chiến lược phát triển (thông qua văn kiện đại hội, kết luận, chỉ thị...); Ủy ban nhân dân Thành phố và Sở Văn hóa và Thể thao tổ chức triển khai chính sách, phân bổ nguồn lực và kiểm tra, giám sát việc thực hiện (thông qua và triển khai bằng các quyết định, nghị quyết, đề án; công tác phát hiện, thu hút; xây dựng chế độ, chính sách; tạo môi trường...); các cơ sở đào tạo chuyên ngành bồi dưỡng nguồn nhân lực; các thiết chế văn hóa - thể thao công lập và tư nhân là không gian ứng dụng và phát triển nguồn lực, tạo điều kiện để nhân lực phát huy năng lực nghề nghiệp.

2. Thực trạng phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao ngành văn hóa và thể thao Thành phố Hồ Chí Minh

Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố Hồ Chí Minh hiện có 10 phòng chuyên môn, với tổng số 160 công chức; 25 đơn vị sự nghiệp trực thuộc với 986 viên chức⁽²⁾; trong đó, có 567 nam và 566 nữ; trình độ trên đại học 232 người (chiếm 20,5%), đại học 746 người (chiếm 65,8%), cao đẳng 48 người (chiếm 4,3%), còn lại là trung cấp (chiếm 9,4%). Theo thông kê, trên địa bàn Thành phố hiện có 03 cá nhân đạt Giải thưởng Hồ Chí Minh; 04 cá nhân đạt Giải thưởng Nhà nước; 10 Nghệ nhân nhân dân; 60 Nghệ sĩ nhân dân; 37 Nghệ nhân ưu tú; 296 Nghệ sĩ ưu tú; 1.632 huấn luyện viên và 3.843 vận động viên⁽³⁾. Trong những năm qua, Thành phố Hồ Chí Minh ngày càng khẳng định vai trò trung tâm văn hóa - thể thao, luôn quan tâm phát triển

nguồn nhân lực chất lượng cao ngành văn hóa và thể thao, với những thành tựu nổi bật.

Thành phố đã ban hành nhiều chính sách phát triển đội ngũ nhân lực chất lượng cao gắn với các chương trình chiến lược như: triển khai thực hiện chi thu nhập tăng thêm (thực hiện Nghị quyết số 54/2017/QH14 ngày 24/11/2017 của Quốc hội “về thí điểm cơ chế, chính sách đặc thù phát triển Thành phố Hồ Chí Minh”); Nghị quyết số 98/2023/QH15 ngày 24/6/2023 của Quốc hội “về thí điểm một số cơ chế, chính sách đặc thù phát triển Thành phố Hồ Chí Minh”); Nghị quyết số 27/2023/NQ-HĐND ngày 08/12/2023 của Hội đồng nhân dân Thành phố “về mức thu nhập chuyên gia, nhà khoa học, người có tài năng đặc biệt”⁽⁴⁾; Nghị quyết số 25/2023/NQ-HĐND ngày 08/12/2023 của Hội đồng nhân dân Thành phố “về ban hành Quy định về nguyên tắc, tiêu chuẩn, điều kiện, quy trình, mức thu nhập và các chính sách đãi ngộ để tuyển dụng công chức, viên chức từ nguồn sinh viên tốt nghiệp xuất sắc, người có trình độ cao vào làm việc trong các cơ quan, đơn vị thuộc hệ thống chính trị thành phố”⁽⁵⁾; Đề án số 01-ĐA/TU ngày 05/02/2021 của Ban Thường vụ Thành ủy “về hỗ trợ, phát triển tài năng trẻ và lãnh đạo tương lai của Thành phố giai đoạn 2020 - 2035”. Ủy ban nhân dân Thành phố ban hành Quyết định số 5219/QĐ-UBND ngày 15/11/2024 “về thành lập Hội đồng thu hút chuyên gia, nhà khoa học, người có tài năng đặc biệt của Thành phố” và Quyết định số 5146/QĐ-UBND ngày 12/11/2024 “về thành lập Hội đồng thu hút, tuyển chọn người có tài năng đặc biệt cho lĩnh vực văn hóa, nghệ thuật - thể dục, thể thao của Thành phố”.

Triển khai thực hiện chủ trương, chính sách của Thành ủy và Ủy ban nhân dân Thành phố, Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố Hồ Chí Minh đang khẩn trương triển khai các bước thu hút chuyên gia, nhà khoa học. Hiện có 02 công chức⁽⁶⁾, 01 viên chức⁽⁷⁾ của ngành văn hóa và thể thao có đủ tiêu chuẩn, điều kiện để đưa vào diện áp dụng chính sách theo Nghị quyết số 25/2023/NQ-HĐND. Giám đốc Sở Văn hóa và

Thể thao Thành phố Hồ Chí Minh đã tiến hành phân công nguồn nhân lực chất lượng cao chủ trì thực hiện các đề án, đề tài, chương trình trọng điểm của ngành. Các chính sách này đã góp phần khơi dậy tinh thần lao động sáng tạo, cải thiện và thay đổi chất lượng cuộc sống của công chức, viên chức so với mặt bằng chung của xã hội, tạo điều kiện để chăm lo tốt hơn đời sống vật chất và tinh thần của gia đình; nâng cao hiệu quả làm việc, thay đổi thái độ thực thi nhiệm vụ, hạn chế tình trạng “chảy máu chất xám”.

Trong vòng hai thập niên qua, công tác đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao ngành văn hóa và thể thao được chú tâm. Giai đoạn từ 2006 - 2015, để thực hiện Chương trình đào tạo nguồn nhân lực ngành, Thành phố đã không ngừng tìm kiếm tài năng trẻ, chủ động hợp tác với các trường đào tạo chuyên ngành nghệ thuật ở nước ngoài. Năm 2007, được sự cho phép của Ủy ban nhân dân Thành phố, Sở Văn hóa và Thể thao đã giới thiệu 02 viên chức đào tạo cử nhân Biên đạo múa tại Hà Lan (02 năm); 01 viên chức đào tạo cử nhân Thanh nhạc tại Pháp (06 năm); 10 học sinh đào tạo Múa tại Trung Quốc (06 năm). Giai đoạn từ 2016 - 2020, thực hiện quyết định của Ủy ban nhân dân Thành phố về Chương trình nhánh nâng cao chất lượng, phát hiện, bồi dưỡng năng khiếu, nhân tài lĩnh vực văn hóa - nghệ thuật, thể dục - thể thao, Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố Hồ Chí Minh đã tổ chức đào tạo, bồi dưỡng năng khiếu và chuyên gia, cán bộ khoa học lĩnh vực di sản văn hóa, văn hóa - nghệ thuật và thể dục - thể thao (03 tiến sĩ, 09 thạc sĩ các ngành: Lịch sử, Bảo tồn, Bảo tàng, Văn hóa học, Sử học và sân khấu); tổ chức đào tạo truyền nghề 05 lớp nghệ thuật Hát bội; mời chuyên gia, huấn luyện viên nước ngoài⁽⁸⁾. Thành phố có một số cơ sở đào tạo, như Trường Múa Thành phố Hồ Chí Minh, Nhạc viện Thành phố Hồ Chí Minh, Trường Đại học Sân khấu - Điện ảnh Thành phố Hồ Chí Minh, Trường Đại học Thể dục thể thao Thành phố Hồ Chí Minh và các đoàn nghệ thuật chuyên nghiệp đã trở thành cái nôi đào tạo nhân lực tài năng. Bên cạnh đó, sự nổi lên của

các trung tâm thể thao, như Trung tâm Huấn luyện thể thao quốc gia tại Thành phố Hồ Chí Minh, Trung tâm Nghệ thuật Thành phố Hồ Chí Minh⁽⁹⁾ cũng đóng vai trò như “vùng lõi” trong hệ sinh thái phát triển nguồn nhân lực.

Đặc biệt, “Chiến lược phát triển ngành văn hóa Thành phố Hồ Chí Minh giai đoạn 2020 - 2035” đã đề ra giải pháp về nguồn nhân lực: xây dựng cơ chế, chính sách quản lý và sử dụng nguồn nhân lực, tạo điều kiện thuận lợi để thu hút các chuyên gia giỏi hoạt động trong các lĩnh vực của ngành văn hóa. Thực hiện các giải pháp nâng cao chất lượng đào tạo, phát hiện, bồi dưỡng năng khiếu, nhân tài lĩnh vực văn hóa, nghệ thuật, quan tâm tập trung đào tạo, phát triển nguồn nhân lực các bộ môn nghệ thuật truyền thống, như cải lương, hát bội, múa rối nước, múa dân gian..., nhằm bảo tồn, duy trì giá trị văn hóa truyền thống quý báu của dân tộc⁽¹⁰⁾.

Những thành tựu ấy cho thấy tiềm năng phát triển đội ngũ nhân lực chất lượng cao của Thành phố Hồ Chí Minh là rất lớn. Tuy nhiên, kết quả đó là chưa tương xứng với định hướng xây dựng đô thị sáng tạo toàn cầu trong tương lai, là một trong những nguyên nhân dẫn đến “phát triển văn hóa chưa tương xứng với vai trò, vị trí của Thành phố là một trung tâm văn hóa lớn của vùng và cả nước. Chất lượng nguồn nhân lực chưa đáp ứng yêu cầu phát triển và hội nhập quốc tế”⁽¹¹⁾. Đội ngũ nhân lực chất lượng cao của ngành vẫn còn manh mún, thiếu tính kế thừa, thiếu năng lực hội nhập quốc tế, chưa bắt kịp với xu hướng phát triển công nghiệp văn hóa, thể thao chuyên nghiệp và kinh tế sáng tạo. Với vai trò là trung tâm kinh tế - văn hóa hàng đầu của cả nước, Thành phố cũng đang đứng trước yêu cầu bức thiết phải tái cấu trúc chiến lược phát triển nguồn nhân lực, đặc biệt là trong các lĩnh vực mang tính mềm và lan tỏa như văn hóa và thể thao. Có thể nhận diện một số vấn đề cốt lõi và nguyên nhân cản trở sự phát triển bền vững của nguồn nhân lực chất lượng cao ngành văn hóa và thể thao Thành phố Hồ Chí Minh như sau:

Thứ nhất, nhận thức trong Đảng từ Trung ương đến cấp ủy các cấp về vai trò đặc biệt quan trọng của nguồn nhân lực chất lượng cao ngành văn hóa và thể thao chưa thực sự sâu sắc, đồng đều. Một số cấp ủy và cá nhân chịu trách nhiệm lãnh đạo chưa nắm rõ hoặc chưa thực sự tâm huyết với các vấn đề văn hóa; việc đầu tư cho nguồn nhân lực ngành văn hóa chưa tương xứng với yêu cầu phát triển.

Thứ hai, cho đến nay, các chính sách phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao trong lĩnh vực văn hóa và thể thao vẫn còn rất ít, hoặc một số chính sách khó thực hiện do chòng chẹo các quy định khác⁽¹²⁾. Chính sách ưu đãi về thu nhập cho chuyên gia, nhà khoa học và người có tài năng đặc biệt đã được Thành phố thực hiện với mức cao hơn nhiều lần so với tiền lương bình quân của công chức, viên chức. Tuy nhiên, các tổ chức, doanh nghiệp ngoài khu vực công sẵn sàng chi trả mức thu nhập hấp dẫn hơn khu vực công nhằm mời gọi nhân lực chất lượng cao về làm việc. Do đó, áp lực cạnh tranh về thu hút và giữ chân chuyên gia, nhà khoa học đối với Thành phố là rất lớn, dẫn đến việc thu hút, tuyển dụng các đối tượng theo các chính sách hiện tại chưa đạt hiệu quả.

Mặt khác, công tác thông tin tuyên truyền, quảng bá và giới thiệu chủ trương, chính sách thu hút của ngành văn hóa và thể thao Thành phố đã được triển khai thực hiện nhưng kết quả chưa được như mong đợi. Nhiều cơ quan, tổ chức khoa học, trong và ngoài nước, các chuyên gia, nhà khoa học quốc tế chưa được thông tin đầy đủ, chưa có sự quan tâm, hưởng ứng tích cực hoặc “nghe” các thủ tục, giấy tờ.

Thứ ba, thực trạng đào tạo trong lĩnh vực văn hóa và thể thao hiện phân mảnh, thiếu liên kết giữa các cơ sở đào tạo, đơn vị sử dụng lao động và chính quyền. Nhiều trường chưa tích hợp công nghệ, chưa gắn với yêu cầu thị trường lao động mới. Bên cạnh đó, việc sử dụng nhân lực sau đào tạo là chưa hiệu quả, chưa phát huy, tận dụng mọi nguồn lực, chưa có đơn vị nào có Quỹ hỗ trợ sáng tạo riêng⁽¹³⁾, hoặc chính sách khuyến khích nghiên cứu, thử nghiệm tác phẩm,

mô hình quản lý mới, mặc dù đã có Kết luận số 14-KL/TW ngày 22/9/2021 của Bộ Chính trị “về chủ trương khuyến khích và bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo vì lợi ích chung”.

Thứ tư, thiếu môi trường sáng tạo và thể chế khuyến khích đổi mới sáng tạo. Cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư đã định hình lại toàn bộ chuỗi giá trị trong ngành công nghiệp văn hóa và thể thao, từ sáng tạo, trình diễn, phân phối đến tiếp thị và tương tác công chúng. Tuy nhiên, phần lớn nguồn nhân lực ngành hiện nay còn thiếu hụt kỹ năng số cơ bản, từ ứng dụng công cụ quản lý đến phân tích dữ liệu khán giả. Đây là điểm yếu lớn trong cuộc cạnh tranh toàn cầu về nội dung số, e-sports, sản phẩm thể thao tương tác và truyền thông trực tuyến.

3. Giải pháp phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao ngành văn hóa và thể thao Thành phố Hồ Chí Minh trong kỷ nguyên mới

Bước vào kỷ nguyên mới - Kỷ nguyên vươn mình của dân tộc và thể chế hóa việc thực hiện “Chiến lược phát triển ngành văn hóa Thành phố Hồ Chí Minh giai đoạn 2020 - 2035”, để phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao ngành văn hóa và thể thao, cần thực hiện đồng bộ các giải pháp sau đây:

Một là, “đổi mới và nâng cao trình độ lãnh đạo, quản lý văn hóa, văn nghệ là yếu tố có ý nghĩa quyết định để khai thác mọi tiềm năng sáng tạo”⁽¹⁴⁾. Tăng cường sự lãnh đạo của Thành ủy, Ủy ban nhân dân Thành phố đối với công tác phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao ngành văn hóa và thể thao. Đẩy mạnh truyền thông, nâng cao nhận thức và trách nhiệm của các cấp, các ngành, địa phương và toàn bộ xã hội về vị trí, vai trò của nguồn nhân lực chất lượng cao đối với sự phát triển của ngành.

Hai là, tiếp tục hoàn thiện thể chế đặc thù cho phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao ngành văn hóa và thể thao. Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố Hồ Chí Minh cần chủ động phối hợp với Bộ Nội vụ, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch xây dựng các tiêu chí đánh giá năng lực nghề nghiệp chuyên biệt cho từng nhóm chức danh: nghệ sĩ sáng tạo, huấn luyện viên đỉnh cao, vận

động viên tài năng, nhà quản lý trình độ cao. Những tiêu chí này không chỉ là công cụ đánh giá, mà còn là cơ sở đào tạo, tuyển dụng và đề bạt nhân sự.

Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố Hồ Chí Minh tham mưu đề xuất Ủy ban nhân dân Thành phố trình Hội đồng nhân dân Thành phố ban hành chính sách đặc thù về đào tạo, bồi dưỡng năng khiếu, tài năng lĩnh vực nghệ thuật, thể thao (nghệ thuật truyền thống, thể thao thành tích cao) của Thành phố từ giai đoạn phát hiện sớm để kịp thời hỗ trợ, phát triển tài năng trẻ làm tiền đề cho quá trình phát triển, đưa những tài năng này vào sử dụng, phục vụ cho sự nghiệp nghệ thuật, thể thao của Thành phố những năm về sau.

Ba là, xây dựng kế hoạch về phát triển nguồn nhân lực, thúc đẩy trao đổi kiến thức, nâng cao năng lực chuyên môn, đào tạo nguồn nhân lực chuyên nghiệp cho các ngành công nghiệp văn hóa. Đổi mới mô hình đào tạo tại các trường nghệ thuật và thể thao công lập theo hướng ứng dụng thực tiễn, tăng tỷ trọng các học phần về công nghệ số, quản trị văn hóa, truyền thông, tâm lý thể thao, thiết kế trải nghiệm khán giả,... Cùng với đó, tăng cường chính sách đưa chuyên gia, giảng viên thực hành từ các ngành liên quan (thiết kế, công nghệ, truyền thông, tâm lý học, quản lý giải trí,...) vào giảng dạy theo hợp đồng chuyên môn. Thiết lập cơ chế “đào tạo theo nhu cầu phát triển ngành”, triển khai cơ chế đặt hàng đào tạo nhân lực theo các hướng ưu tiên chiến lược.

Bốn là, xây dựng hệ sinh thái sáng tạo và môi trường làm việc khuyến khích đổi mới với các biện pháp, như: (1) Thành lập Trung tâm Công nghiệp văn hóa Thành phố, trong đó có chức năng là “vườn ươm nhân tài” trong lĩnh vực văn hóa, thể thao, truyền thông. Trung tâm hoạt động theo mô hình tự chủ hoàn toàn, hợp tác với các đại học quốc tế, các chương trình sáng tạo và liên đoàn thể thao; (2) Ứng dụng chuyển đổi

số trong phát triển nhân lực Thành phố, số hóa hồ sơ năng lực nhân sự ngành văn hóa và thể thao, xây dựng “hồ sơ tài năng số”, từ đó quản lý lộ trình phát triển, kết nối cơ hội đào tạo, sự kiện, cộng tác trong và ngoài nước. Các nền tảng số, như cổng thông tin nhân lực sáng tạo, hệ thống dữ liệu khán giả, phân tích xu hướng nội dung, cần được đầu tư đồng bộ; (3) Kịch bản các quỹ có liên quan, bổ sung nội dung mang tính chiến lược trong tài trợ cho nghệ sĩ, vận động viên, công chức trẻ, có tiềm năng,... đi du học, nghiên cứu, thực tập quốc tế.

Năm là, tăng cường hợp tác quốc tế và học tập mô hình tiên tiến. Hiện nay, Thành phố Hồ Chí Minh đã nộp hồ sơ xin gia nhập mạng lưới Thành phố sáng tạo của UNESCO (UCCN), nếu được công nhận thì đây là cơ hội để thiết lập các kênh trao đổi, thực tập, đào tạo nhân lực văn hóa, thể thao với các đô thị sáng tạo khác, như Melbourne, Seoul, Hoa Kỳ, Pháp,... Mời chuyên gia quốc tế có văn chiến lược phát triển nhân lực đến từ các nước, như Hàn Quốc (âm nhạc, giải trí, điện ảnh), Đức (quản lý nhà hát công), Úc (công nghiệp văn hóa, thể thao cộng đồng) sẽ giúp Thành phố tiếp cận tư duy hệ thống và xu hướng toàn cầu.

4. Kết luận

Trong tiến trình xây dựng Thành phố Hồ Chí Minh trở thành trung tâm công nghiệp văn hóa của quốc gia và khu vực, phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao ngành văn hóa và thể thao không chỉ là một yêu cầu tất yếu, mà còn là trụ cột chiến lược. Nguồn nhân lực không còn là yếu tố “đi sau” chính sách, mà phải trở thành “đầu kéo” dẫn dắt đột phá thể chế, chuyển đổi mô hình tăng trưởng và khơi dậy sức mạnh mềm đô thị. Với vị thế là thành phố năng động, đông dân, Thành phố Hồ Chí Minh có đủ điều kiện để thí điểm mô hình quản trị nhân lực sáng tạo, xây dựng thể chế đặc thù, phát triển các trung tâm đào tạo liên ngành và vươn ra kết nối toàn cầu. Tuy nhiên, việc phát

triển nguồn nhân lực chất lượng cao không thể là nhiệm vụ đơn lẻ của Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố Hồ Chí Minh, mà cần được coi là một chương trình chiến lược, có sự phối hợp của các cấp, các ngành Thành phố. Nếu “đầu tư đúng” và “đầu tư sớm” cho nguồn nhân lực chất lượng cao ngành văn hóa và thể thao, Thành phố Hồ Chí Minh hoàn toàn có thể trở thành một thành phố sáng tạo của Đông Nam Á - nơi tài năng được phát hiện, nuôi dưỡng, cống hiến và lan tỏa □

vùng/tháng) và theo sản phẩm đầu ra với mức khuyến khích, phát huy năng lực cho cá nhân thực hiện bằng 1% (cho nhóm thực hiện bằng 5%) tổng kinh phí ngân sách Thành phố chi trả cho công trình đã được phê duyệt; trường hợp đang gặp khó khăn về nhà ở thì được xem xét, hỗ trợ tối đa 50% kinh phí thuê nhà ở (số tiền hỗ trợ không vượt quá 07 triệu đồng/tháng) và tạo điều kiện mua nhà ở xã hội theo quy định

⁽⁶⁾ Quyết định số 5573/QĐ-UBND ngày 04/12/2024 và Quyết định số 5574/QĐ-UBND ngày 04/12/2024 của Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh “về công nhận đủ tiêu chuẩn, điều kiện để áp dụng chính sách theo Nghị quyết số 25/2023/NQ-HĐND ngày 08/12/2023 của Hội đồng nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh”

⁽⁷⁾ Quyết định số 5575/QĐ-UBND ngày 04/12/2024 của Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh “về công nhận đủ tiêu chuẩn, điều kiện để áp dụng chính sách theo Nghị quyết số 25/2023/NQ-HĐND ngày 08/12/2023 của Hội đồng nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh”

⁽⁸⁾ Thùy Trang, *TP.HCM: Nỗ lực thu hút nhân tài ngành Văn hóa, Thể dục thể thao*, <https://baovanhoa.vn>, ngày 08/6/2022

⁽⁹⁾ Quyết định số 1566/QĐ-UBND ngày 23/4/2025 của Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh “về tổ chức lại Nhà hát Nghệ thuật Phương Nam, Trung tâm Ca nhạc nhẹ Thành phố Hồ Chí Minh, Trung tâm Tổ chức biểu diễn và Điện ảnh Thành phố Hồ Chí Minh thành Trung tâm Nghệ thuật Thành phố Hồ Chí Minh trực thuộc Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố Hồ Chí Minh”

⁽¹⁰⁾ Quyết định số 982/QĐ-UBND ngày 22/3/2021 của Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh “về phê duyệt Đề án “Chiến lược phát triển ngành văn hóa Thành phố Hồ Chí Minh giai đoạn 2020 - 2035””

⁽¹¹⁾ Nghị quyết số 16-NQ/TW ngày 10/8/2012 của Bộ Chính trị “về phương hướng, nhiệm vụ phát triển Thành phố Hồ Chí Minh đến năm 2020”

⁽¹²⁾ Vận động viên được cử đào tạo nước ngoài đa phần là học sinh và không thuộc phạm vi áp dụng và đối tượng điều chỉnh theo Điều 1 Nghị định số 101/2017/NĐ-CP ngày 01/9/2017 của Chính phủ “về đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức, viên chức”; không thuộc phạm vi áp dụng và đối tượng điều chỉnh theo Điều 1 Thông tư số 36/2018/TT-BTC ngày 30/3/2018 của Bộ Tài chính “về hướng dẫn việc lập dự toán, quản lý, sử dụng và quyết toán kinh phí dành cho công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức, viên chức”

⁽¹³⁾ Hiện Thành phố Hồ Chí Minh có Quỹ Bảo trợ tài năng thể thao và Quỹ Hỗ trợ văn hóa, nhưng theo quy chế hoạt động của các Quỹ này chủ yếu phân chi dành cho công tác khen thưởng; hỗ trợ văn nghệ sĩ, huấn luyện viên, vận động viên khi ốm đau, tai nạn,...

⁽¹⁴⁾ Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đảng toàn tập*, t.48, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2006, tr.487

⁽¹⁾ Đinh Sơn Hùng và Trần Gia Trung Đình, *Tổng quan lý luận về nguồn nhân lực chất lượng cao*, Hội thảo khoa học: Phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao - Nhu cầu cấp bách, do Trường Đại học Kinh tế - Luật tổ chức, tháng 9/2011, tr.1-5

⁽²⁾ Đề án số 804/ĐA-SVHTT ngày 17/02/2025 của Sở Văn hóa và Thể thao “về tiếp nhận chức năng, nhiệm vụ từ Sở Thông tin và Truyền thông, sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy của Sở Văn hóa và Thể thao”

⁽³⁾ Số liệu do tác giả tổng hợp từ các đợt trao tặng, phong tặng các danh hiệu nhà nước và các đợt công bố quyết định tuyển sinh vào làm huấn luyện viên, vận động viên và các báo cáo của quận, huyện

⁽⁴⁾ Chuyên gia, nhà khoa học và người có tài năng đặc biệt được ký hợp đồng theo nhiệm vụ, công trình cụ thể; được hưởng trợ cấp ban đầu tối đa lên đến 100 triệu đồng; được hưởng tiền lương hàng tháng từ 30 triệu đồng đến 100 triệu đồng; khi hoàn thành nhiệm vụ được giao (có công trình, sản phẩm khoa học hoặc thành tích đặc biệt) thì được hưởng mức thù lao khuyến khích nghiên cứu với tỉ lệ 5% giá trị/kinh phí ngân sách chi cho công trình, sản phẩm khoa học (người có tài năng đặc biệt được thưởng theo công trạng, thành tích với mức tối đa 01 tỷ đồng/người); được hưởng chính sách hỗ trợ nhà ở tối đa 07 triệu đồng/tháng,...

⁽⁵⁾ Nghị quyết đã đưa ra nhiều chính sách hấp dẫn, thu hút nhân tài như: ngoài mức lương và phụ cấp được hưởng theo quy định, Thành phố hỗ trợ thêm thu nhập theo trình độ (từ 02 đến 04 lần mức lương tối thiểu